

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs Curaçao en Bonaire f 2.—, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50 — Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciencesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 28.13 — Administratie 35.50.
Uitgever: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versney.

Agent Aruba
Mario S. Arends

West Duitsland zal vredescontract worden aangeboden in plaats van bezettingsstatuut

Grote voldoening in Duitsland

Washington — De drie Westelijke ministers van buitenlandse zaken hebben Vrijdag een communiqué uitgegeven over de gehouden besprekingen. Hierin wordt West-Duitsland een vredescontract aangeboden in plaats van het bezettingsstatuut.

De algemene lijnen worden aangegeven, waarop de Westelijke Commissarissen een voorlopige regeling kunnen treffen. De drie regeringen willen een democratisch Duitsland op basis van gelijkheid opnemen in de Europese gemeenschap van het Europese verband, die een deel zal vormen van de zich voortdurend ontwikkelende Atlantische gemeenschap, aldus de gezamenlijke verklaring. Voorts wordt gezegd, dat het Franse initiatief inzake het plan-Schuman en het plan-Höfner de belangrijkste stap is naar de Europese eenheid. De Britse regering zegt zo nauw mogelijk te willen samenwerken met de West-Europese gemeenschap.

Richtlijnen.
De richtlijnen voor de Hoge Commissarissen zijn:

1) het opnemen van West-Duitsland op basis van gelijkheid in de Europese gemeenschap, het uitmaken van de Atlantische Organisatie;
2) het beëindigen van het bezettingsstatuut en de macht van de Westelijke geallieerden om in de West-Duitse binnenlandse zaken te grijpen;
3) het behouden van zekere bijzondere rechten door de Westelijke geallieerden ten aanzien van strijdkrachten in Duitsland;
4) de huidige regeling zal voortdurend zijn tot vrede met een verdrag Duitsland mogelijk is.

Het communiqué zegt verder, dat de ministers hebben gesproken over het Oostenrijkse vredesverdrag en economische kwesties van de N.A.T.O., doch over deze onderwerpen zijn geen formele overeenkomsten bekend gemaakt.

Het wordt gezegd, dat de ministers hebben besloten een nieuwe resolute poging te doen bij de Oostenrijkse vredesverdrag voor een eenduidige regeling.

De ministers spraken zich gunstig uit over het Italiaanse verdrag om herziening van het vredesverdrag en zullen verdere besprekingen hierover voeren.

Aangaande Korea zeggen de ministers, dat zij vaste grond aanleggen voor vertrouwen in de groeiende kracht en eenheid van de vrije wereld.

Op de laatste bijeenkomst van de ministers, die ongeveer een maand geleden, sprak Acheson over de wijze, waarop de Verenigde Staten de Koreaanse kwestie onderling van een wapenstilstand onder ogen zien. De Franse minister van buitenlandse zaken sprak over Indochina en wees er op, dat sedert de aankomst van de Franse generaal De Lattre de Tassigny de verstand verbeterd is. Hij zei, dat het de plicht van de geallieerden was de mogelijkheid tot een Chinese tussenkomst onder ogen te zien. Een dergelijke tussenkomst zou de belangen van de landen met verbandingen in het Oost-Azië raken en deze belangen gemeenschap diende een gemeenschappelijke krachtsinspanning tengevolge te hebben.

Over het punt geen beslissingen genomen zijn, vloeit uit de besprekingen voort, dat de Franse politiek in Indochina door Engeland en de Verenigde Staten gesteund zal worden, aldus meldt de AP.

GUNSTIGE REACTIES.
Gravenhage — De reacties op het communiqué van de drie ministers van buitenlandse zaken van de besprekingen te Wash-

ington zijn overal gunstig. Adenauer, de West-Duitse Bondskanselier, ontving Vrijdag een boodschap van generaal Hays, de plaatsvervangende Amerikaanse Hoge Commissaris, in Bad Ems, waar hij aanwezig was op het Congres van de Internationale Bond van Christen-Democraten. Omroepers werden door de stad gezonden om de bevolking voor een bijzondere mededeling in het Kurpark op te roepen. Duizenden vernamen het nieuws over de besluiten van Washington uit de mond van minister-president Adenauer van de Rijnpalts en juichten hierover. „Wij danken God, dat de beslissing zo is uitgevallen“, aldus Adenauer. Adenauer noemde de mededeling een goed bericht. De ministers geven door deze besluiten het Duitse

volk veiligheid en Europa de vrede, zo zeide hij.

In Parijs.

In Parijs werd grote voldoening geuit door een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken:

1) omdat Frankrijk het voornaamste doel van de conferentie, namelijk de opnemng van Duitsland in de Europese gemeenschap, bereikt acht;

2) omdat de Verenigde Staten en Engeland erkennen, dat Frankrijk het belangrijkste initiatief heeft genomen ten aanzien van de Europese eenheid door de plannen-Schuman en -Höfner;

3) omdat Engeland zegt nauw met de Europese gemeenschap te willen samenwerken.

Ook in kringen, welke in nauw contact staan met de Oostenrijkse regering, zijn de besluiten van Washington met grote voldoening ontvangen.

De vijfde luchtmacht meldt, dat in de afgelopen nacht een dichte bewolking de communistische verbindingswegen en het verkeer beschermde. Met behulp van radar hebben lichte bommenwerpers twee rangeerterrains bij Sinandjoe gebombardeerd. Voorts wierpen lichte vliegtuigen lichtfakkels uit boven het gevechtsfront in de centrale sector om de landstrijdkrachten bij te staan bij het afslaan van communistische tegenaanvallen. Na hier negen aanvallen van de tegenstander te hebben afgeslagen, gingen de geallieerden tot de aanval over en na een gevecht van zes uren wisten zij een heuvelstelling te veroveren. Verdere tegenaanvallen werden afgeslagen. Meer naar het Oosten dwongen de Noordelijke, gebruik makend van mortier- en artillerievuur, vijf Zuid-Koreaanse bataljons zich terug te trekken.

Hospitaalschip naar Rotterdam.

Southampton — Vrijdag is het Deense hospitaalschip „Jutlandia“ alhier aangekomen. Drie-en-veertig gewonde Britten zullen van boord gaan. Later op de dag zal het schip met nog vier Nederlandse en zeven Belgische soldaten naar Rotterdam vertrekken.

LHASA BEVRIJD!!

Tokio — Radio-Peking heeft Vrijdag omgeroepen, dat eenheid van het Chinese communistische volksleger de Tibetaanse hoofdstad Lhasa zijn binnengeroept. De radio meldde, dat de Chinese troepen op uitbundige wijze verwelkomd werden door 45.000 Tibetanen, toen zij Lhasa Zondag jl. binnentrokken. Leden van het plaatselijk bestuur en geestelijken namen aan het welkom deel en boden de Chinese hevelhebber bloemen en geschenken aan om uitte geven aan hun dankbaarheid voor de bevrijding, aldus het communistische omroepstation.

Japanse delegatie te Tokio.

Tokio — De Japanse delegatie naar de conferentie van San Francisco is te Tokio teruggekeerd. Premier Josida verklaarde te hebben bevonden, dat de gevoelens van diverse landen jegens Japan beter zijn dan de Japaners denken. „Wij moeten het in ons gestelde vertrouwen niet beschamen.“

Het Australische departement van defensie en andere departementen zullen Maandag spreken over het indienen van twee wets-

ontwerpen, teneinde Japanse vissers uit de Australische wateren te weren.

In gewoonlijk betrouwbare kringen wordt verklaard, dat te San Francisco en Tokio voorbereidende besprekingen tussen de Filipijnen en Japan gehouden zijn over door Japan te verrichten herstelbetalingen tot een bedrag van twee milliard dollar. Volgens deze kringen zal Japan scheepsmachines en andere goederen leveren, zodra het daartoe in staat is.

Geen Peking.

Washington — Zesenvijftig Amerikaanse Senatoren, Democraten en Republikeinen, hebben Truman schriftelijk medegedeeld,

dat zij gekant zijn tegen de erkenning van Peking door de Verenigde Staten of door Japan; voorts tegen een verdrag tussen Tokio en Peking en tegen de toelating van Peking tot de Verenigde Naties.

„MAURITIUS“ LOST AF

Abadan. — Heden heeft de Britse kruiser „Mauritius“ bij Abadan in de Perzische Golf de kruiser „Euryalus“ afgevoerd. Dit weekeinde zouden drie torpedojagers (de „Vigo“, de „Gjavelin“ en de „Saintes“) de Sjat-el-Arab opvaren naar Basra. Zij zouden de torpedobootjagers „Chieftain“, „Chivalrous“ en „Chevron“ af, die zich weer bij de Middellandse Zee-vloot zullen voegen.

Beschuldiging

Londen. — Vrijdag heeft Tsjechoslowakije Amerika, Engeland en Frankrijk beschuldigd van achterstellende en willekeurige maatregelen tegen de Tsjechische luchtvaart in West-Europa.

Wysjinsky sprak met Kelly

Moskou. — Wysjinsky heeft een onderhoud gehad met de Britse ambassadeur, Kelly. Kelly verklaarde, dat het onderhoud zeer hartelijk was en betrekking had op verscheidene aspecten van de Brits-Russische betrekkingen. Hij deelde verder mede, dat hij zijn post 22 September zal verlaten om naar Londen te vertrekken.

KONING TALAL VAN JORDANIE — die ten tijde van de moord op zijn vader Abdallah in een Sanatorium voor zenuwzieken in Zwitserland vertoefde, keerde naar Amman, zijn hoofdstad, terug om als koning te worden ingezworen. Ofschoon hij als hevig anti-Brits bekend staat, verklaarde hij op zijn thuisreis te Athene aan journalisten, dat hij met de Engelsen „dezelfde oude, vriendschappelijke relaties“ wilde onderhouden als zijn vader.

Bijeenkomst van Noord Atlantische Raad te Ottawa geopend

Ottawa — Bij de opening van de bijeenkomst van de Noord-Atlantische Raad alhier op heden sprak de voorzitter, de Belg Paul van Zeeland, een rede uit, waarin hij aandrong op een snel herstel van het evenwicht in de bewapening tussen Oost en West, omdat het critieke ogenblik nadert, waarop de schalen van het noodlot onherroepelijk zullen doorslaan naar vrede of oorlog.

De door het Noord-Atlantisch bondgenootschap voorbereide plannen waren zeer nauwkeurig berekend met het oog op de te vullen hiaten. Het verdrag had nog lang niet het doel bereikt, doch het reeds bereikte moest niet onderschat worden. Hij bracht hulde aan de Amerikaanse en de Canadese bijdrage, doch zeide, dat de eigen bijdragen van Europa niet onderschat moesten worden, gezien het feit, dat deze bijdragen geleverd worden door volken, die het volle gewicht van de laatste oorlog droegen. Hij zeide, dat de enige manier om een oorlog te voorkomen was, agressie onmogelijk te maken door evenwicht in de bewapening, waardoor een aanval nutteloos zou zijn.

Lovert bekrachtigd.

Washington — De Amerikaanse Senaat heeft Vrijdag de benoeming van Lovett tot minister van defensie bekrachtigd.

Bespreking Schuman — Morrison.

Londen — Een woordvoerder van het Foreign Office heeft medegedeeld, dat Schuman zijn Britse ambtgenoot, Morrison, onlangs heeft uitgenodigd tot bespreking der politieke meningsverschillen, in het bijzonder ten aanzien van het Midden-Oosten. Het wordt te Londen waarschijnlijk geacht, dat de bespreking in November te Parijs zal worden gehouden, wanneer de Algemene Vergadering der Verenigde Naties bijeen komt. Naar verluidt, is de Franse regering van gevoelen, dat de samenwerking met Engeland niet zo is, als zij kon zijn.

Frans economisch plan.

Parijs — Premier Pléven heeft tijdens het economisch debat in de Nationale Vergadering verklaard, dat de koopkracht van de Franse arbeidersklasse te gering is. Het was de plicht van de regering deze te doen stijgen. Men zou bogen dit te bereiken door toeneming der productie, het tegengaan van bepaalde gevallen van extreme vormen van kartellatie en de invoering van veranderingen in het fiscale stelsel, waar dit invloed had op de prijzen. Frankrijk zou volen uit Amerika moeten invoeren, omdat de Britse voorraad onvoldoende waren en Engeland de uitvoer had geëist. De Assemblée keurde een socialistische motie goed, waarin de onmiddellijke opheffing

van het zonale loonstelsel wordt verzocht. Hierbij worden in bepaalde gebieden lagere lonen betaald dan in Parijs.

EEN MECHANISCHE BROMBEER

Londen. — Er zijn thans bijzonderheden bekend geworden en foto's gepubliceerd over de eerste Engelse raket-motor, de Armstrong Siddeley „Snarler“ (brombeer). Van 1945 af tot nu toe is gewerkt aan het ontwerpen, bouwen en beproeven van de „brombeer“. Het schijnt, dat deze raketmotor nu aan de aan hem gestelde eisen voldoet, zodat enkele gegevens voor publicatie zijn vrijgegeven.

De „brombeer“ loopt op vloeibare zuurstof en een mengsel van water en methanol. (De Duitse V-2 raket werkte op vloeibare zuurstof en alcohol.) Bij het vullen van deze Engelse raketmotor wordt alles omgeven door een witte waas, die ontstaat door aantakking van de onder zeer hoge druk verkegen brandstof met de lucht.

De eerste „snarler“ is ingebouwd in de staart van een experimenteel jachtvliegtuig, de Hawker P 1072. Het voordeel van deze raketmotor is, dat de vlieger hem naar believen kan laten werken of buiten werking stellen. Tot dusverre worden bij het opstijgen van zwaarbelaste vliegtuigmachines wel starttraketten gebruikt, zeg „jato“-traketten (jet assisted take off-opstijging met behulp van traketten), doch deze traketten werken maar zeer kort en zij kunnen, wanneer ze eenmaal in werking zijn, niet meer buiten gebruik worden gesteld. Een met een raketmotor uitgerust straaltvliegtuig kan een zeer hoge snelheid bereiken.

KORTSTE SPEECH TE SAN FRANCISCO

31 WOORDEN

De kortste toespraak ter Japanse vredes conferentie werd gehouden door de gedelegeerde van Iraq, Abdullah Ibrahim Bakr.

Na ingeleid te zijn door de Voorzitter stond hij op en zei: „Mijnheer, de Vies Voorzitter, mededelegaten! Ik ben hier gekomen om te verklaren, dat ik geen opdracht ontvang om enige commentaar op het ontwerp vredesverdrag met Japan te geven. Ik dank U.“

KONING TALAL VAN JORDANIE — die ten tijde van de moord op zijn vader Abdallah in een Sanatorium voor zenuwzieken in Zwitserland vertoefde, keerde naar Amman, zijn hoofdstad, terug om als koning te worden ingezworen. Ofschoon hij als hevig anti-Brits bekend staat, verklaarde hij op zijn thuisreis te Athene aan journalisten, dat hij met de Engelsen „dezelfde oude, vriendschappelijke relaties“ wilde onderhouden als zijn vader.

dat zij gekant zijn tegen de erkenning van Peking door de Verenigde Staten of door Japan; voorts tegen een verdrag tussen Tokio en Peking en tegen de toelating van Peking tot de Verenigde Naties.

„MAURITIUS“ LOST AF
Abadan. — Heden heeft de Britse kruiser „Mauritius“ bij Abadan in de Perzische Golf de kruiser „Euryalus“ afgevoerd. Dit weekeinde zouden drie torpedojagers (de „Vigo“, de „Gjavelin“ en de „Saintes“) de Sjat-el-Arab opvaren naar Basra. Zij zouden de torpedobootjagers „Chieftain“, „Chivalrous“ en „Chevron“ af, die zich weer bij de Middellandse Zee-vloot zullen voegen.

Beschuldiging
Londen. — Vrijdag heeft Tsjechoslowakije Amerika, Engeland en Frankrijk beschuldigd van achterstellende en willekeurige maatregelen tegen de Tsjechische luchtvaart in West-Europa.

Wysjinsky sprak met Kelly
Moskou. — Wysjinsky heeft een onderhoud gehad met de Britse ambassadeur, Kelly. Kelly verklaarde, dat het onderhoud zeer hartelijk was en betrekking had op verscheidene aspecten van de Brits-Russische betrekkingen. Hij deelde verder mede, dat hij zijn post 22 September zal verlaten om naar Londen te vertrekken.

KONING TALAL VAN JORDANIE — die ten tijde van de moord op zijn vader Abdallah in een Sanatorium voor zenuwzieken in Zwitserland vertoefde, keerde naar Amman, zijn hoofdstad, terug om als koning te worden ingezworen. Ofschoon hij als hevig anti-Brits bekend staat, verklaarde hij op zijn thuisreis te Athene aan journalisten, dat hij met de Engelsen „dezelfde oude, vriendschappelijke relaties“ wilde onderhouden als zijn vader.

De door het Noord-Atlantisch bondgenootschap voorbereide plannen waren zeer nauwkeurig berekend met het oog op de te vullen hiaten. Het verdrag had nog lang niet het doel bereikt, doch het reeds bereikte moest niet onderschat worden. Hij bracht hulde aan de Amerikaanse en de Canadese bijdrage, doch zeide, dat de eigen bijdragen van Europa niet onderschat moesten worden, gezien het feit, dat deze bijdragen geleverd worden door volken, die het volle gewicht van de laatste oorlog droegen. Hij zeide, dat de enige manier om een oorlog te voorkomen was, agressie onmogelijk te maken door evenwicht in de bewapening, waardoor een aanval nutteloos zou zijn.

Lovert bekrachtigd.
Washington — De Amerikaanse Senaat heeft Vrijdag de benoeming van Lovett tot minister van defensie bekrachtigd.

Bespreking Schuman — Morrison.
Londen — Een woordvoerder van het Foreign Office heeft medegedeeld, dat Schuman zijn Britse ambtgenoot, Morrison, onlangs heeft uitgenodigd tot bespreking der politieke meningsverschillen, in het bijzonder ten aanzien van het Midden-Oosten. Het wordt te Londen waarschijnlijk geacht, dat de bespreking in November te Parijs zal worden gehouden, wanneer de Algemene Vergadering der Verenigde Naties bijeen komt. Naar verluidt, is de Franse regering van gevoelen, dat de samenwerking met Engeland niet zo is, als zij kon zijn.

Frans economisch plan.
Parijs — Premier Pléven heeft tijdens het economisch debat in de Nationale Vergadering verklaard, dat de koopkracht van de Franse arbeidersklasse te gering is. Het was de plicht van de regering deze te doen stijgen. Men zou bogen dit te bereiken door toeneming der productie, het tegengaan van bepaalde gevallen van extreme vormen van kartellatie en de invoering van veranderingen in het fiscale stelsel, waar dit invloed had op de prijzen. Frankrijk zou volen uit Amerika moeten invoeren, omdat de Britse voorraad onvoldoende waren en Engeland de uitvoer had geëist. De Assemblée keurde een socialistische motie goed, waarin de onmiddellijke opheffing

van het zonale loonstelsel wordt verzocht. Hierbij worden in bepaalde gebieden lagere lonen betaald dan in Parijs.

EEN MECHANISCHE BROMBEER
Londen. — Er zijn thans bijzonderheden bekend geworden en foto's gepubliceerd over de eerste Engelse raket-motor, de Armstrong Siddeley „Snarler“ (brombeer). Van 1945 af tot nu toe is gewerkt aan het ontwerpen, bouwen en beproeven van de „brombeer“. Het schijnt, dat deze raketmotor nu aan de aan hem gestelde eisen voldoet, zodat enkele gegevens voor publicatie zijn vrijgegeven.

De „brombeer“ loopt op vloeibare zuurstof en een mengsel van water en methanol. (De Duitse V-2 raket werkte op vloeibare zuurstof en alcohol.) Bij het vullen van deze Engelse raketmotor wordt alles omgeven door een witte waas, die ontstaat door aantakking van de onder zeer hoge druk verkegen brandstof met de lucht.

KORTSTE SPEECH TE SAN FRANCISCO

31 WOORDEN

De kortste toespraak ter Japanse vredes conferentie werd gehouden door de gedelegeerde van Iraq, Abdullah Ibrahim Bakr.

Na ingeleid te zijn door de Voorzitter stond hij op en zei: „Mijnheer, de Vies Voorzitter, mededelegaten! Ik ben hier gekomen om te verklaren, dat ik geen opdracht ontvang om enige commentaar op het ontwerp vredesverdrag met Japan te geven. Ik dank U.“

het nieuws van vandaag

Tengevolge van het feit, dat 13.000 Ambonezen geen Indonesiërs worden worden onder Sukarno trokken zij het vorig jaar naar Holland, waar zij nu 50 woonoorden vullen, die over het hele land verspreid zijn.

Het dilemma waarvoor deze mensen bij de liquidatie van het KNIL stonden, was alhoewel pijnlijk, eenvoudig genoeg: liever naar het Holland, dat niet meer dan een dromenland voor hen was, met alle valse rooskleurigheid van dien, dan in het Indonesië blijven dat kookte van Maleis nationalisme.

Hun dilemma was eenvoudig: ze kozen de waan, die ze droomden boven de werkelijkheid die ze zagen. En ofschoon dit een keuze was, die tot ontuchtering moest leiden; ofschoon Nederland dat zich zelf wel beter kende dan de waan van een droom kan leren, hun deze hachelijke keuze ten stelligste ontried toch was er geen macht op aarde om hen tegen te houden daar zij als militairen met de wet in de hand konden eisen gedemobiliseerd te worden op de plaats die zij verkozen.

Zo kwamen deze 13.000 naar een dromenland en het ontwaaken was voor hen wel bitter. Alle problemen, die een groep van 13.000 in een vreemd werelddeel, in een vreemd klimaat, in een maatschappij wel-

ke tot over de oren in haar eigen moeilijkheden zit, moeten overvallen, werden hun deel.

Uit nationalisme waren zij naar Holland gekomen. Omdat ze meer Ambonezen dan Indonesiërs wilden zijn. Maar onderhand had Nederland haar Unie met Indonesië gesloten. Onderhand was het voor Nederland — hoe overigens ook haar sympathie mocht liggen — onmogelijke geworden, haar staatsrechtelijke verhouding tot Indonesië te vertoevelen door zich in dit „conflict van nationalisme tegen nationalisme ten gunste van haar Ambonese gasten uit te spreken. Bovendien kon zij geen nationalisme binnen de grenzen van de eigen natie permitteren ook met al bleef dit voorlopig in woonoorden besloten.

Al deze oorzaken, gevoegd bij de algemene frustratie die het lot moet zijn van deze mensen die in hun woonoorden als in een doodlopend slop terecht kwamen, hebben de rooskleurige dromen wel in een gruwelijke werkelijkheid

Ambonezen

verkeerd en de vriendschap maar al te vaak in een hartstochtelijk handgemeen. Aan het Bureau Zuid Molukken, dat ten doel had de Ambonezen tot één politieke groep samen te smeden, werd de toegang tot de woonoorden totaal ontzegd. De CRAMS

ZATERDAG 7 & 9.15 p.m. —
ZONDAG 10.30 a.m. & 8.30 p.m.
Nimmer sinds de prachtige film „WUTHERING HEIGHT“ is er zulk een machtig film drama vertoond als:
„BLANCHE FURY“
(ORGULLO DE CASTA)
Een onstuimig man en een gepassioneerd beeldschone vrouw... bezeten door liefde, die verkeerde in haat, gewelddadigheden en verdwazing. **STEWART GRANGER — VALERIE HOBSON**
Een creatie van Valerie in de titelrol, als de mooie, arme sluwe Blanche, die haakt naar weelde. In **TECHNICOLOR**.
f 1.50 — f 0.90. Met tekst. Kinderen geen toegang.

ZONDAG 4.30 p.m.:
Het sprookje van Grimm
„TOVERMANNETJES“
Bovendien:
JAN KLAASSEN BIJ DE WILDEN — HAAL DE TAARTEN — ONTSNAPTE GEVANGENEN.
Aardige films voor groten en kleinen. Iedereen zal genieten.
f 1.00 — 0.50
Kinderen halve prijs.

ZONDAG 6.30 p.m.:
THE RED STALLION IN THE ROCKIES
De rode hengst in een geweldig spannende avonturenfilm van het rotsgebergte.
ARTHUR FRANK — JEAN HEATHER — JIM DAVIS — RAY COLLINS — WALLACE FORD.
Een adembenemend gevecht tussen de hengst en een woedende eland. Prachtige natuuropnamen in fraai CINE-COLOR in Colorado.
f 1.50 — 0.90
Kinderen halve prijs.

PALU GRANDI TA KAI. HENDE TA MURI. PERO **HAPPY HIT NUNCA TA DESAPARECE.**

Oscar Helbertina.

Bijeenkomst van Noord Atlantische Raad te Ottawa geopend

Ottawa — Bij de opening van de bijeenkomst van de Noord-Atlantische Raad alhier op heden sprak de voorzitter, de Belg Paul van Zeeland, een rede uit, waarin hij aandrong op een snel herstel van het evenwicht in de bewapening tussen Oost en West, omdat het critieke ogenblik nadert, waarop de schalen van het noodlot onherroepelijk zullen doorslaan naar vrede of oorlog.

De door het Noord-Atlantisch bondgenootschap voorbereide plannen waren zeer nauwkeurig berekend met het oog op de te vullen hiaten. Het verdrag had nog lang niet het doel bereikt, doch het reeds bereikte moest niet onderschat worden. Hij bracht hulde aan de Amerikaanse en de Canadese bijdrage, doch zeide, dat de eigen bijdragen van Europa niet onderschat moesten worden, gezien het feit, dat deze bijdragen geleverd worden door volken, die het volle gewicht van de laatste oorlog droegen. Hij zeide, dat de enige manier om een oorlog te voorkomen was, agressie onmogelijk te maken door evenwicht in de bewapening, waardoor een aanval nutteloos zou zijn.

Lovert bekrachtigd.
Washington — De Amerikaanse Senaat heeft Vrijdag de benoeming van Lovett tot minister van defensie bekrachtigd.

Bespreking Schuman — Morrison.

Londen — Een woordvoerder van het Foreign Office heeft medegedeeld, dat Schuman zijn Britse ambtgenoot, Morrison, onlangs heeft uitgenodigd tot bespreking der politieke meningsverschillen, in het bijzonder ten aanzien van het Midden-Oosten. Het wordt te Londen waarschijnlijk geacht, dat de bespreking in November te Parijs zal worden gehouden, wanneer de Algemene Vergadering der Verenigde Naties bijeen komt. Naar verluidt, is de Franse regering van gevoelen, dat de samenwerking met Engeland niet zo is, als zij kon zijn.

Frans economisch plan.
Parijs — Premier Pléven heeft tijdens het economisch debat in de Nationale Vergadering verklaard, dat de koopkracht van de Franse arbeidersklasse te gering is. Het was de plicht van de regering deze te doen stijgen. Men zou bogen dit te bereiken door toeneming der productie, het tegengaan van bepaalde gevallen van extreme vormen van kartellatie en de invoering van veranderingen in het fiscale stelsel, waar dit invloed had op de prijzen. Frankrijk zou volen uit Amerika moeten invoeren, omdat de Britse voorraad onvoldoende waren en Engeland de uitvoer had geëist. De Assemblée keurde een socialistische motie goed, waarin de onmiddellijke opheffing

van het zonale loonstelsel wordt verzocht. Hierbij worden in bepaalde gebieden lagere lonen betaald dan in Parijs.

EEN MECHANISCHE BROMBEER

Londen. — Er zijn thans bijzonderheden bekend geworden en foto's gepubliceerd over de eerste Engelse raket-motor, de Armstrong Siddeley „Snarler“ (brombeer). Van 1945 af tot nu toe is gewerkt aan het ontwerpen, bouwen en beproeven van de „brombeer“. Het schijnt, dat deze raketmotor nu aan de aan hem gestelde eisen voldoet, zodat enkele gegevens voor publicatie zijn vrijgegeven.

De „brombeer“ loopt op vloeibare zuurstof en een mengsel van water en methanol. (De Duitse V-2 raket werkte op vloeibare zuurstof en alcohol.) Bij het vullen van deze Engelse raketmotor wordt alles omgeven door een witte waas, die ontstaat door aantakking van de onder zeer hoge druk verkegen brandstof met de lucht.

De eerste „snarler“ is ingebouwd in de staart van een experimenteel jachtvliegtuig, de Hawker P 1072. Het voordeel van deze raketmotor is, dat de vlieger hem naar believen kan laten werken of buiten werking stellen. Tot dusverre worden bij het opstijgen van zwaarbelaste vliegtuigmachines wel starttraketten gebruikt, zeg „jato“-traketten (jet assisted take off-opstijging met behulp van traketten), doch deze traketten werken maar zeer kort en zij kunnen, wanneer ze eenmaal in werking zijn, niet meer buiten gebruik worden gesteld. Een met een raketmotor uitgerust straaltvliegtuig kan een zeer hoge snelheid bereiken.

KORTSTE SPEECH TE SAN FRANCISCO

31 WOORDEN

De kortste toespraak ter Japanse vredes conferentie werd gehouden door de gedelegeerde van Iraq, Abdullah Ibrahim Bakr.

Na ingeleid te zijn door de Voorzitter stond hij op en zei: „Mijnheer, de Vies Voorzitter, mededelegaten! Ik ben hier gekomen om te verklaren, dat ik geen opdracht ontvang om enige commentaar op het ontwerp vredesverdrag met Japan te geven. Ik dank U.“

Recht tot het hart

Het volk wordt bedrogen door woorden, maar niet door daden.

Moraal is taboe

De lucht is tegenwoordig vol plannen, feiten en voorstellen. Niemand zal de belangrijkheid van het maken van plannen in twijfel trekken, maar belangrijker dan welk plan ook is begrip voor wat het ene plan goed en het andere verkeerd maakt. Daarom b.v. een plan om de bevolking van een land te beperken in plaats van te doen toenemen radicaal verkeerd is. Wat het belangrijkste is dat zijn de fundamentele normen waarmee alle plannen beoordeeld kunnen worden. Wat is het grondplan van alle plannen? Opportuniteit, geweld, zedelijkheid?

Voor al te velen van de huidige generatie is „zedelijkheid” niet meer dus een kwestie van statistieken, van vaststellen hoe de meerderheid zijn leventje leidt om dat vervolgens „goed” te noemen. Recht is wat de meesten doen; verkeerd is wat de meerderheid nalaat.

De redenering, dat „middelen tot geboorte beperking in de meeste landen verhandeld worden en dat ze verdedigd worden door vooraanstaande mannen en vrouwen van bijna alle beroepen uitgezonderd natuurlijk de geestelijkheid” is een argument waarbij de moraal taboe is en dat steunt op loutere opportuniteit.

Wij weten dat de wereld gedurende vele eeuwen de overtuiging was toegedaan dat de zon om de aarde draaide. Maar het is nu bewezen, dat de wereld in die overtuiging dwaalde. En het staat ook vast dat die overtuiging niet weer gemaakt werd door het feit, dat heel de wereld zo dacht. Waarheid kan niet gemeten worden door het tellen van de koppen alleen; ze kan slechts gevonden worden in begrip van de werkelijkheid, zodat de bewering dat de mogelijkheid van hongersnood een praktijk, die in zich verkeerd is, toelaatbaar kan maken is afglijden langs de helling van louter opportunisme; het is het preken van een leer die niet alleen verderfelijker maar ook gevaarlijker is.

Wat is dan eigenlijk de Zedenwet? Het is de inwoning van Gods Eeuwige Geest in de natuur en de mens. Alle dingen in de wereld worden door wetten geleid. Stenen die vallen door de wet van de zwaarte kracht, die-

nen door de wetten van hun instinct, en de mens wordt bestuurd door de wet van zijn geweten. Maar hoe maakt ons geweten uit wat recht of onrecht is? Hoe kunnen wij weten of iets goed is of verkeerd? Door ons verstand dat uitmaakt of een bepaald ding of een bepaalde handeling het doel bereikt waarvoor wij gemaakt zijn.

Alles heeft een doel en ons verstand dat die doelen ontdekt. Een scheermes heeft een doel: te scheren namelijk. En zo vertelt het verstand van de mens hem dat ook hij zelf een doel heeft: het verworven van de waarheid voor zijn geest, van goedheid voor zijn wil en leven voor zijn welzijn. Wat bijdraagt tot dit doel is goed; wat het misvormt is verkeerd. Zoals een potlood goed is om te schrijven daar dit overeenkomt met zijn doel, maar slecht om blik mee te maken, omdat dit tegen zijn doel ingaat, zo is ook de mens slechts goed, wanneer hij het doel eerbiedigt waar God hem voor gemaakt heeft. En hij is slecht wanneer hij hierin te kort schiet. De mens

heeft de dure plicht het eigenlijk doel te kennen van de dingen die hij gebruikt — en geniet; van de dingen die hij doet. Als hij die doeleinden uit het oog verliest, of er zelfs tegen ingaat — wat voor een doel het ook moge zijn: het doel van woorden, het doel van het huwelijk of het doel van de Staat — hij wordt er beginsel- loos door.

Terugkerend dan tot de mening van degenen die b.v. geboorteperking een wettig middel noemen om de bevolking binnen een bepaalde omvang te houden, stellen wij vast dat geen enkele beweegreden hoe krachtig dan ook (ja zelfs geen hongersnood) kan aangevoerd worden om iets dat intrinsiek tegen de natuur indruist met de natuur te doen overeenkomen en zo zedelijk goed te maken.

Waar de huwelijksdaad door de natuur op de eerste plaats bedoeld is voor het verwekken van kinderen, zondigen zij die bij het stellen er van wetens en willens zijn natuurlijke macht en betekenis verhinderen, tegen de natuur en bedrijven een daad die beschamend is en intrinsiek slecht en verdorven.

CURACAO

ACHTER HET HEK.

Ter hoogte van hotel Washington was een man bezig zich luidruchtig te roeren. Een politie onderzoeker wees uit, dat de man achter een hek zat dat toegang gaf tot de opslagplaatsen van Capriles. Ook werd geconstateerd dat de man een grote bloedende wonde aan het hoofd had. De man kon achter het hek niet verwijderd worden, zodat de politie de man bevrijdde door het slot van het hek met een breekijzer te forceren en de man naar de hoofdwachter over te brengen.

Dr. Berkenveld achtte opname in het Hospitaal noodzakelijk, hetgeen geschiedde. Het slachtoffer was in kennelijke staat en verklaarde voor de politie, dat hij iemand had achterna gezeten, doch bij deze vlucht van een 5 meter hoge muur was gevallen.

HIJ LAG TE SLAPEN

Een man lag rustig te slapen bij de gasoliepomp op het de Ruyterplein. De straatsdienster vervoerde hem naar de hoofd-wacht, waar dr. Berkenveld verzocht de man naar zijn woning te vervoeren. De dokter constateerde dat de man lijdende was aan een hartkwaal.

MET FLES GESLAGEN

Een man kwam aan de hoofd-wacht met een flinke snee in het achterhoofd. Hij zou door een man in de Punda met een fles bewerkt zijn.

ZAND ER OVER.

Een pick up die een bocht naar rechts maakte ter hoogte van het West-End theater, verloor daarbij een blik, dat door een andere auto die achter de pick-up reed, werd stuk gereden. De inhoud van het blik bleek slaolie te zijn, zodat het daar ter plaatse een vette rommel werd. De politie deed er zand over.

HET WEER.

Max. temp. 33,3° C (92° F), min. 27° C (80,6° F), gem. 29,2° C (84,6° F). Max. wind 18, min. 10 en gem. 13 knopen. Vochtigheidsgehalte 70%. Heldere hemel 4, licht bewolkt 13 en bewolkt 7 uren.

KORFBALWEDSTRIJD.

Morgenochtend om half tien spelen de twee sterke ploegen van Santa Rosa een bekerwedstrijd. Deze wedstrijd staat in het kader van het KSC tournooi en tevens de finale. Het belooft een spannende en op hoog peil staande wedstrijd te worden. Scheidsrechter is de heer R. Hanst. De toegang is vrij en het Santa Rosa terrein rekent op een grote opkomst.

FESTIVAL OF COROMOTO

Na het Festival of Britain, Festival of Holland krijgen wij hier op Curaçao de primeur van een groots festijn n.l. het „Festival of Coromoto” welke, eind van deze maand zal worden gehouden op de terreinen van het Nieuwwindtcollege. Het moge dan misschien niet die grootste opzet krijgen als het Festival of Britain, maar U kunt van ons aannemen, dat het doel van het Coromoto festival van een wel zeer zuiver gehalte is. Binnenkort zullen we nadere mededelingen verstrekken.

ZAL BEDANKEN.

Naar wij vernemen zal de heer R. Tschumie als lid van de Eilandsraad bedanken. Zijn vermoedelijke opvolger zal dan zijn de heer Evertsz.

SURINAAMSE TONEELVERENIGING NAAR CURACAO?

De Toneelvereniging „Jong en Oud” is van plan om binnenkort een reis naar de Nederlandse Antillen te maken en om op Curaçao en Aruba toneeluitvoeringen te geven, waaronder ook het typisch Surinaams stuk „Codo, mentor en present”, een Surinaamse episode van de vroegere slavernij.

In verband daarmee heeft de leider van genoemde vereniging in verbinding gesteld met het bestuur van de Surinaamse vereniging J.P.F. op Curaçao.

S.U.B.T. 26 JAAR.

Ter gelegenheid van het feit, dat SUBT 26 jaar bestaat, zullen in deze maand wedstrijden gespeeld worden. Het volgende voetbalprogramma is vastgesteld:

Zaterdag 23 September 15 uur: S.U.B.T. C — Jong Curaçao (Visser); 16.15 uur: Jong Holland — Veendam (Veeris).

Zondag, 23 September: 10 uur: S.U.B.T. Jr. — Scherpenheuvel Jr. (Doran); 15 uur: S.U.B.T. Veteranen — S.V.V. Veteranen (Schouwé); 16.15 uur: S.U.B.T. 1 — Winnaar Jong Holland — Veendam (Van Heeswijk).

Baseball.

Stadion: Zondag 23 September 10 uur: S.U.B.T. — Pepsi Cola. Voor de winnaar van elk dezer wedstrijden is een beker beschikbaar gesteld.

P.O.C.

BETROUWBAARHEIDSRIJ.

De Pasanggrahan-Ontspannings-Club organiseert op Zondag, 30 September as. een betrouwbaarheidsrit voor auto's, waaraan zowel door verenigingen als door individuen kan worden deelgenomen. Deze rit gaat over een afstand van ± 100 km., terwijl in de rout een verplicht rustpunt is opgenomen.

Een verenigingsequipe moet uit vijf auto's bestaan, terwijl deze equipes, behalve naar de daarvoor beschikbaar gestelde P.O.C.-wisselbeker, tevens mededingingen naar de individuele prijzen.

SCHEEPVAARTBERICHTEN

Cara Bobo van P. Cabello naar Las Piedras, Zulla van Las Piedras naar Coro, La Coubre naar La Guaira.

CARNICERIA

CHER ASILE

Tel. 2050

dilanti di school di Frater (Canisius College) ta habri tur dia y tambe **Dia Domingo maina** y ta ofrece tur su clientenan y publico en general: **Carni fresco di baca, carni di bestia chikitu, Pork-chop y Galiña.**

Bin cumpra bo carni pa haci soppi of un bon Beef Steak na

CARNICERIA "CHER ASILE"

Curacao op de 8 — 16 m. m.

De smalfilmiga „Curaçao” is een vereniging met een heerlijke bruiseende vitaliteit, die zich nu eenmaal ten doel heeft gesteld de smalfilmers te bundelen en hen tot grotere en vooral betere prestaties aan te zetten.

Regelmatig vinden dan ten huize van de heer Tjon kraak-avondjes plaats, die het allereerste begin vormen voor producten, die de toets der wellevende critiek vermogen te doorstaan.

Thans heeft de Smalfilmiga Curaçao weer eens een wedstrijd uitgeschreven voor een, ieder, die een 8 of 16 mm. apparaat heeft. Het hoopt hiermede de liefde tot het mooie smalfilmwerk te stimuleren, het beoogt een goede propaganda te worden niet alleen voor de smalfilm, maar ook voor Curaçao zelf.

Hoevelen zijn er niet, die met dure toestellen in de handen lopen en nochtans de schoonheid van Willemstad niet vermogen te ontdekken? Straks kunnen met deze inzendingen de echt typische Curaçaos tafereltjes naar voren gebracht worden, kunnen we wellicht nimmer vastgelegde gedeeltes uit de karakteristieke Curaçaose stadswijken op het

witte scherm zien verschijnen en is de eerste hand gelegd aan rollenprenten, die tal van genoegelijke avonden kunnen bezorgen. Er kan worden deelgenomen in zwart-wit, dat zulke verrassende effecten kan opleveren in de schaduw werking, ook met kleuren. De draaitijd van een film mag ten hoogste 15 minuten bedragen, terwijl de film voorzien moet zijn van titels.

Moelijkheden met het maken van filmtitels? Uw eigen schuld, de Curaçaose Smalfilmiga heeft op haar genoegelijke avondjes meer dan eens technische onderwerpen behandeld, waarbij vakbekwame fotografen en cineasten de leden van de smalfilmiga van hun rijke ervaring laten genieten. Maar sans rancune, de leden van de Smalfilmiga en de heren Tjon en F. Chumaceiro zullen U heus wel helpen, ook al bent U geen lid.

En mogen wij de aandacht vragen voor de mooie prijzen, die beschikbaar zijn gesteld? Inzendingen kunnen geschieden t/m 31 Januari 1952. We hebben nog ruim 3 maanden voor de boeg. En nu; Curaçao op de 8.16 millimeter!

Antillen

NAAR DE WEST

's-Gravenhage. — De mijnenvoeder „Ceram”, die, zoals reeds eerder meld, geruime tijd in de West zal verblijven, vertrekt Maandag 17 September a.s. uit de haven van Nieuwediep.

IN HOLLAND AANGEKOMEN

Schiphol. — De voorzitter van de Regeringsraad der Nederlandse Antillen, mr dr M. F. da Costa Gomez, en de ondervoorzitter van de Raad van Advies, dr Ch. W. de la Try Ellis, zijn gisteravond alhier uit Curaçao aangekomen.

EX-GENERAAL DER DOMINICANEN OVERLEDEN

Heden ontvingen wij bericht van het overlijden van de ex-Generaal van de orde der Dominicanen Mgr Martinus Stanislaus Gillet van de Franse provincie der predikbroeders.

Hij werd geboren op 14 December 1875 en in de orde geprotest op 7 November 1898. Deze veelzijdige, zowel op wetenschappelijk als artistiek gebied begaafde man, werd in 1929 de 79ste Generaal van de orde der Dominicanen, hetgeen hij, mede ter oorzaak van de oorlog, die nieuwe keuze uitsloot, bleef tot 1946. In dat jaar werd zijn opvolger de Hoog Eerw. Pater Emanuel Suarez, die eind 1948 Curaçao bezocht, gekozen en werd Pater Gillet door Z.H. de Paus op 23 September 1946 benoemd tot Titulair Aartsbisschop van Nicea.

FILM

Arthur Ranks producten zijn altijd van een verfijnd gehalte, minimum camerawerk met een maximum aan vondsten en met het verhaal op de voorgrond. Een zeer goede kwalificatie verdient zeker de film „Blanche Fury”, welke dit weekend in WEST-END draait en in kleuren het sombere verhaal weergeeft van een moord, die gepleegd wordt om in het bezit te komen van een van die roemrijke oude historische Engelse familiebezittingen en waarbij de liefde een tragisch kader vormt rondom deze geschiedenis, die door Arthur Rank zo typisch raak en zuiver werd weergegeven.

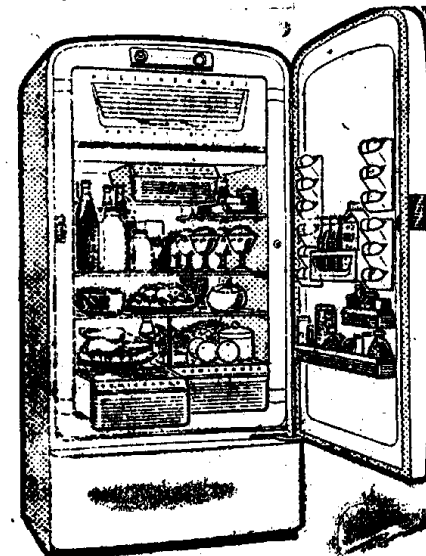
Voortreffelijk spel wordt geleverd door Stewart Granger en Valerie Hobson. Het gebeuren schijnt op historische feiten te rusten en geeft de familieverwikkelingen weer, die kunnen ont-

staan, indien een onecht kind in het spel is. Deze onechte zoon is de centrale figuur, die Arthur Rank met meedogenloze scherpte in het centrum plaatst van de merkwaardige handelingen in dit kasteel. De film vertoont naast het ietwat gezochte sterke en aangrijpende momenten met tal van climaxen. Een film, die we onverdeeld warm kunnen aanbevelen. Het is er een van het beste soort!

KOOPT GEEN IJSKAST

ZONDER DE 3 FEATURES, die een moderne ijskast kenmerken:

1. HORIZONTALE VRIEZER over de gehele breedte van de kast
2. DEURREKKEN voor potjes, flessen en eieren
3. SPECIAAL BOTERVAKJE waarin de boter smeerbaar blijft

U vindt ze alle drie in een **WESTINGHOUSE!**

— o —

Bovendien heeft het 10 kub. vt. De Luxe

FROST FREE

model nog het vernuftigste en betrouwbaarste zelfontdooiings-systeem, dat tot dusver in de huishoudkeeltechniek is toegepast. Neemt met niets minder dan het beste genoegen en vraagt dus naar:

WESTINGHOUSE, want

YOU CAN BE SURE...it's Westinghouse

— elga —

Brionplein Tel. 3131 — Kerkstraat Tel. 1644/2075

CINELANDIA

HEDEN ZATERDAG 15 SEPTEMBER OM 7.00 & 9.00 N.M. — ZONDAG 16 OM 8.30 N.M.

GRANDIEUS PREMIERE VAN EEN GROOTSE FILM VAN DE 20TH. CENTURY FOX!! DE SENSATIE VAN HET JAAR! **RICHARD WIDMARK** **BARBARA BEL GEDDES**

PAUL DOUGLAS

In:

„PANIC IN THE STREETS”

In het Engels met Spaanse tekst.

Een ware thriller met scenes van actie en gevaar! Moord en intrigue..... Romantiek en liefde..... Spanning! Kinderen geen toegang.

ZONDAG 16 SEPTEMBER OM 6.30 N.M.

PREMIERE van een actieve Wilde Westen film.

TIM HOLT **RICHARD MARTIN** **NOREEN NASH**

In:

„STORM OVER WYOMING”

In het Engels met Spaanse tekst.

Nieuwe avonturen..... Actie van begin tot eind! f 1.00 — 0.50. KINDEREN HALVE PRIJS.

MAANDAG 17 OM 7.00 & 9.00 N.M. „SIMBAD EL MAREADU”

ROXY

HEDEN ZATERDAG 15 SEPTEMBER OM 7.00 & 9.00 N.M. — ZONDAG 16 OM 8.30 N.M.

PREMIERE VAN EEN AARDIGE EN HUMORVOLLE FILM VOL ROMANTIEK EN LACH VAN DE WARNER BROS. **DORIS DAY** **GORDON MACRAE**

In:

„TEA FOR TWO”

In het Engels met Spaanse tekst.

Verfilmd in prachtig **TECHNICOLOR** Muziek en vermaak..... Schaterlach op schaterlach! Kinderen geen toegang.

ZONDAG 16 SEPTEMBER OM 10.30 V.M.

Een prachtige romantieke Mexicaanse film!!

HUGO DEL CARRIL **GUILLERMO BATTAGLIA**

SABINA OLMOS

In:

„HISTORIA DEL 900”

(Geheel in het Spaans)

Muziek en zang..... Tango's..... Romantiek..... Pittige liederen Kinderen geen toegang.

ZONDAG 16 OM 4.30 N.M.

Een film vol humor en comedie!!

CHARLIE CHAPLIN

De super komiek in:

„**Carlitos En Los De Amor**”

Nieuwe situaties. Schaterlach op schaterlach! f 1.00 — 0.50

KINDEREN HALVE PRIJS

ZONDAG 16 OM 6.30 N.M.

Een ware avonturenfilm van de Universal!

MAUREEN O'HARRA

MACDONALD CAREY in:

„**COMANCHE TER ITOM**”

(Spaanse tekst)

Verfilmd in **TECHNICOLOR** f 1.50 — 0.90

KINDEREN HALVE PRIJS

MAANDAG 17 OM 7.00 N.M.:

MAANDAG 17 OM 9.00 N.M.:

„POBRE CORAZON”

„BEAUTIFUL CHEAT”

BEKENDMAKING

Hierbij wordt bekendgemaakt dat ik de plaatselijke leiding

JOHN HENDERSON (Curaçao) Co. Ltd.

persoonlijk heb overgenomen vanaf 13 September 1951.

GEORGE THOMAS NIXON

Managing Director John Henderson

(Curaçao) Co. Ltd.

GEVRAAGD

Voor speedige indiensttreding

Iste MONTEUR

Met ruime praktische ervaring in diesel- en zo mogelijk explosie-motoren.

Sollicitaties te richten aan de

Ned. Mij. voor Havenwerken N.V.

POSTBUS 185 WILLEMSTAD OF ZICH PERSOONLIJK AAN TE MELDEN KANTOOR **PABERA** (VIA BATAVIERWIJK).

GEVESTIGD:

Dr. J. JESURUN, dentist

Kerkstraat 15 A — Tel. 1790

Spreekuren: 8.00—12.00 uur

2.00—6.00 uur

M.S. „Willemstad”

vertrekt naar de Bovenwindse eilanden

Van Aruba September 17.

Van Curaçao via Bonaire September 18.

Passagiers en lading worden aangenomen

Agent op Aruba:

CARLOS WOLTER

Op Curaçao:

PROSPERO BAIJZ

Tel. 2116.

Bloemenhuis „ROZENoord”

CURACAO

ARUBA N.A.

OPENING VAN DE MODERN INGERICHTE

2e BLOEMENZAAK OP CURACAO

Breedestraat 165 (Otr.)

ZATERDAG 15 SEPT. '51 - Tel. 3993 - TEGEN 5 UUR

„HET ADRES VOOR UW ATTENTIES IN BLOEMEN!”

BRILLENGLAZEN

vertrouwd bij:

Optica Sylvia

Kerkstraat 8A

H. J. Emanuels

Neus-, Keel-, Oorarts

kantoor verplaatst naar

Julianaplein 36

Bloemenhuis „ROZENoord”

CURACAO

ARUBA N.A.

OPENING VAN DE MODERN INGERICHTE

2e BLOEMENZAAK OP CURACAO

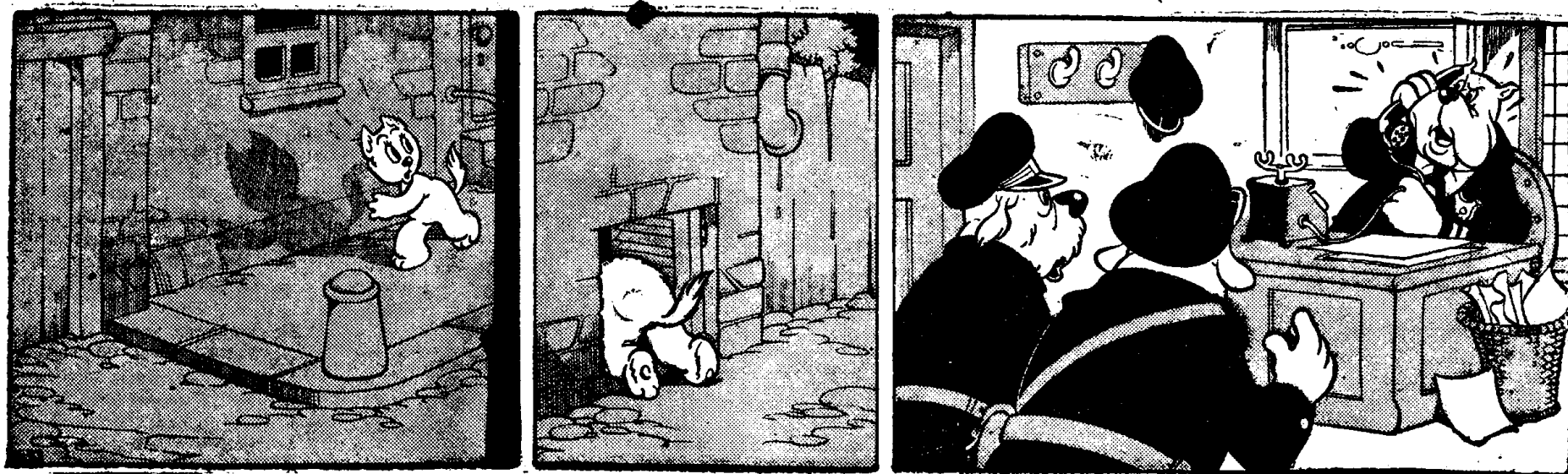
Breedestraat 165 (Otr.)

ZATERDAG 15 SEPT. '51 - Tel. 3993 - TEGEN 5 UUR

„HET ADRES VOOR UW ATTENTIES IN BLOEMEN!”

Tom Poes en de Pier-race

Tom Poes sloop in de invallende schemering langs de huizen naar het straatje waar Hieper — onder een schuilnaam — een garage had gehuurd.

„Heer Bommel heeft het me moeilijk gemaakt!” mompelde hij. Ik heb de kans, dat de politie me vóór is! Maar ik zal zien wat ik doen kan! Ik moet die motor hebben, dat is de hoofdzaak! Wanneer de politie het gaat uitzoeken, duurt het een jaar, met rechtzaken en advocaten en zo... hm... en dan komt er niets van die pier-race....

Ik heb geluk, geloof ik! Daar is een open kelderraam! Als ik hier naar binnen klim, kan ik gemakkelijk in de garage komen, denk ik!”

Tom Poes stond stil en keek behoedzaam om zich heen. Er was echter niemand te zien, op dit uur van de dag was het straatje geheel verlaten. Hij bedacht zich dan ook niet lang en klom naar

binnen in de duisternis van het keldertje....

Intussen was de politie in actie gekomen. De agenten, die door heer Bommel zo op hun plaats waren gezet, waren met forse tred naar het hoofdbureau geschreden en hadden de diefstal aan de commissaris doorgegeven.

„Hm!” zei Bulle Bas, de commissaris. „Hm! Zo! De Politie doet niets, hé?” zei die Bommel dat!? Hm! We zullen hem iets laten zien!”

En de kloek politiechef greep de telefoon en sloeg een nummer aan „Geef mij de speursafdeling van het Centrale Bureau voor Ongewenste en Verdachte Individuen!” riep hij in het toestel. „Ik wens het adres van een zekere Hieper! Ja, Hieper! Heeft nu misschien een valse naam! Ja juist! Ik wacht! Schiet op! Organisatie! Tempo!”

ARUBA

DE TOURISTEN-INDUSTRIE OP ARUBA.

Voor ons ligt een speciale editie van het maandblad „Echo” van de Veren. van Handelaren op Aruba, ook wel A.M.A. (Aruba Merchants Association) genoemd. Deze speciale editie is in de allereerste plaats bedoeld de leden van deze vereniging te laten weten, dat op 24 Sept. a.s. in de Soc. Bolivariana te Ostad een algemene vergadering zal worden gehouden. Een algemene vergadering echter die speciale aandacht van alle leden (en ook niet leden) verdient; en die indirect ook van het aller-grootste belang is voor geheel Aruba. Op deze vergadering n.l. het actieve bestuur de plannen ontvouwen t.a.v. het bevorderen van het Toerisme in het algemeen en de aantrekkende van de Venezolaanse toeristen in het bijzonder. Bij gebrek aan plaatselijke industrieën, geen landbouw en een kleine Aruba afhankelijk van de enige welvaartbron: de Olie- en gasaansluitingen. Daarom is de aandacht aan een Arubaanse Toeristen Industrie teneinde het Nationale inkomen van Aruba te vergroten. Trinidad, Barbados en andere Britse eilanden hebben reeds successen geboekt met hun pogingen Venezolaanse toeristen op hun eilanden te krijgen. Waarom zou dit Aruba ook niet lukken? Aruba heeft veel voor op de hiervoor genoemde eilanden, als daar is: gunstige ligging t.o.v. Venezuela (dichtbij prachtige stranden, lage douane rechten en — last but not least — de belangrijke factor dat ver-ten op Aruba de Spaanse taal be-voeren en de zo graag geziene toeristen in hun eigen taal te worden kunnen staan. De bestaan- de hotelaccommodatie is goed te noemen en zeker voor uitbrei- ding vatbaar zodra de toeristen normaal beginnen te komen. En het geld wat tegelijk binnenkomt met deze gasten (en waar het merk-lijk gezegd eigenlijk om gaat) „magic money”, zoals „de toer” het noemt.

De voorzitters van de verenigingen van Surinamers op Curaçao en Aruba werden door de v o r i g e regering van Suriname tot vertrouwensmannen be- noemd. Het spreekt vanzelf, dat de door een der bladen alhier geuite kritiek, geheel in het mid- den latende of deze wel steek- houdend is, zeker niet de huidige regering kan treffen en dat er voor haar ook geen aanleiding be- stond enige publicatie te dezen aanzien te doen.

De huidige landsregering heeft slechts overleg met de Re- geringsraad van de Nederlandse Antillen gepleegd om deze ver- trouwensman meer dan gebruike- lijk was in te schakelen bij de behandeling van diverse ange- legenheden, de Surinamers be- treffende (b.v. toelating en uit- zetting). De mededeling van dr. Da Costa Gomez behelsde dan ook niet anders dan dat de Re- geringsraad van de Antillen voortaan het contact inniger zal doen zijn, wat slechts in het be- lang van de aldaar verblijvende Surinamers kan resulteren.

Van een aanwijzing als „bij- zondere vertegenwoordigers” is ook geen sprake, zodat iedere grondslag aan de daarop geba- seerde kritiek ontvalt.”

telegrafisch bericht van verhin- dering gezonden: de ander was zonder bericht weggebleven.

Nadat door de President als- mede door de Griffier en de Off. van Justitie de voorgeschiedenis van deze aangelegenheid was uiteengezet, vraagt de Rechter aan verdachte of hij het pamflet (hetwelk in het bezit van Mr Schaafsma is en aan de heer Eman getoond wordt) heeft doen drukken en verspreiden. De heer E. erkend de tekst ervan te heb- ben ontworpen en het pamflet doen drukken; de verspreiding ervan is een zaak die hem min- der aanging en daarover is hij niet zo positief. Volgens verdach- te zat met de uitgave van dit pamflet de gedachte voor, een Politieke reclame campagne te steunen en hij voegt eraan toe dat „on-parlementaire uitlatin- gen” nu eenmaal „on-parlemen- taire antwoorden” noodzakelijk maken. De heer I. zou volgens verd. voordien reeds onwilleven- de dingen hebben gezegd en hij zou derhalve dit pamflet meer als een verweer van zijn kant willen zien.

De Rechter is van oordeel, dat van geen verweer sprake is, immers er wordt niet verwezen naar iets bepaalds doch er wor- den zonder meer een serie bele- digingen geuit. „Waarom ge- bruikte U in het beledigende drukwerk (waar o.m. in voor- komt dat de heer I. een duivels en barbaars geweten heeft) de naam Juancha en niet Juancha, wil de Rechter weten. Verd. weet er geen aannemelijke re- den voor op te geven. Zo wordt hij óók wel genoemd zegt hij.

De Rechter is van oordeel, dat van geen verweer sprake is, immers er wordt niet verwezen naar iets bepaalds doch er wor- den zonder meer een serie bele- digingen geuit. „Waarom ge- bruikte U in het beledigende drukwerk (waar o.m. in voor- komt dat de heer I. een duivels en barbaars geweten heeft) de naam Juancha en niet Juancha, wil de Rechter weten. Verd. weet er geen aannemelijke re- den voor op te geven. Zo wordt hij óók wel genoemd zegt hij.

Vertrouwensmannen der Surinamers krijgen uitgebreider taak

Paramaribo — Naar aanleiding van een aantal berichten in de Surinaamse en Antilliaanse bladen over de aanwijzing van de voorzit- ter van J.P.F. tot vertrouwensman der Surinamers op Curaçao, deelt de Surinaamse Landsregering het volgende mede:

„De voorzitters van de verenig- ingen van Surinamers op Cura- çao en Aruba werden door de v o r i g e regering van Suriname tot vertrouwensmannen be- noemd. Het spreekt vanzelf, dat de door een der bladen alhier geuite kritiek, geheel in het mid- den latende of deze wel steek- houdend is, zeker niet de huidige regering kan treffen en dat er voor haar ook geen aanleiding be- stond enige publicatie te dezen aanzien te doen.

De huidige landsregering heeft slechts overleg met de Re- geringsraad van de Nederlandse Antillen gepleegd om deze ver-

Het woord „Pimpi” — hetwelk in het pamflet voorkomt — is dan het onderwerp van een zeer uitvoerige discussie tussen de Rechter, de deskundige, ver- dachte en verdediger. Verdach- te zegt dat er de betekenis van „Pompa” (pomperen) aan moet worden gegeven. Een mening die niet door Mr Schaafsma wordt gedeeld. De deskundige zegt dat het woord in twee betekenissen kan worden gebezigd: n.l. als werkwoord en als zelfstandig naamwoord. Ook kan het gebruik van een accent-teken de beteke- nis van dit woord danig wijzigen. In het pamflet is het echter son- der dit teken gebruikt, zoals het stuk van overtuiging laat zien.

De deskundige is van mening dat in het onderhavige geval een zelfstandig naamwoord is be- doeld. De Rechter formuleert het dan zo, dat als de goede bedoelin- gen van de ontwerper van het geschrift aanwezig geacht kon- den worden (iets wat in twijfel getrokken kan worden) men event. het woord als werkwoord zou kunnen accepteren.

Mr Swane geeft dan het voor- beeld van een schoolkind (no. 1) die met de hulp van schoolkind (no. 2) een briefje aan school- kind (no. 3) doet toekomen. Nummer twee is dan „Pimpi” oftewel „Postillon d'Amour”. Dit zelfst. naamwoord „Pimpi” kan echter via „koppelaar” (be- tekenis no. 2) ook uitgelegd wor- den als „souteneur”. (Beteke- nis no. 3). Mr Swane wil dan echter de deskundige nog eens nader vragen omtrent een bepaalde in- terpretatie, maar ontvangt dan antwoord op zijn vraag van de President. Hierover ontsteekt de verdediger in woede en zegt te- gen de President dat hij geen antwoord van hem, doch van de deskundige verwacht. Plots is het dan een hevig woorden-duel tussen de Rechter en de verdedi- ger welke zo hoog loopt, DAT MR SWANE OP LAST VAN MR SCHAAFSMA DE RECHTS- ZAAL WORDT UITGEZET.

De zoon van verdachte — de heer S. A. Eman, welke in de zaal aanwezig is — staat dan op en zegt tegen de president dat hij practizijn is. Hij wil de verdedi- ging van zijn Vader voort zetten.

Na enig heen en weer gepraat wordt men het eens en geeft Eman Jr. zijn interpretatie van het gewraakte woord. Hij doet dit op zo'n wijze, dat de deskun- dige zijn mening kan onderschrij- ven.

De Off. van Justitie Mr Boom (voor deze gelegenheid speciaal uit Curaçao overgekomen) acht het noodzakelijk dat ook de ge- tuige J. E. Trausquin, welke te- legrafisch bericht van verhinde- ring had gezonden, alsnog wordt gehoord. Van het niet aan de op- roep gehoor geven door de heer Henriquez als getuige, moet de Griffier op last van de President aantekening houden. De beide andere getuigen, de heren Wever en Luydens, resp. drukker en zetter van beroep, waren wel verschenen. De eerste erkende op 5 Oct. van het vorig jaar 4000 pamfletten te hebben gedrukt, waarvan het bewuste pamflet er een is. Zijn verklaringen van nú zijn in tegenspraak met die wel- ke hij op 10 Oct. 1950 voor de Politie heeft afgelegd. De tweede erkent dat hij de tekst van het pamflet heeft gezet.

De Rechter bepaald dat de zaak — mede i.v.m. het alsnog

horen van de getuigen Irausquin en Henriquez — wordt aange- houden tot over drie weken; n.l. Vrijdag 5 October des morgens 8 uur.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid v.d. Redactie)

IS HET NEGER-ENGELS ONGECIVILISEERD?

In Uw blad van Maandag 10 September 11 kwam een stuk voor met opschrift „Curaçao over Pa- piament”, getekend door een ze- kere R.B.

Ik zou op dit stuk niet gereaa- geerd hebben, ware het niet, dat de geachte schrijver zich zo de- nigrerend over het Neger-Engels heeft uitgelaten, en bovendien enige ontboezemingen ten beste gaf. Er bestaat practisch en taal- kundig geen verschil tussen het Papiament en het Neger-Engels of „takki takki”, beide beteken- gepraat, gebabbel of geklets. Velen, zoals de geachte schrijver R.B. geloven, dat de aanduiding Neger-Engels niets anders is dan verminkt Engels door negers ge- sproken. Niets is minder waar, want het Neger-Engels heeft taalkundig precies dezelfde grondvorm als het Papiament en bestaat min of meer uit dezelfde talen, waarvan het Papiament is samengesteld. De taal der Sara- maccaner bosnegers in Suriname (vrij van Engelse invloed) toont heden ten dage nog aan, dat er weinig verschil bestaat tussen de door hen gesproken taal, en het Papiament waar verminkt Portu- gees de leiding heeft.

Pas na de bezetting van de ko- lonie Suriname en het aanleggen van talrijke plantages aan de Suriname-rivier door Engelsen moesten vele Portugese woorden plaats maken voor Engelse, doch de grondvorm bleef Portugees.

Is het Neger-Engels ongecivi- leerd, dan is het Papiament het ook, daar beide negertalen zijn.

In plaats van Papiament zou men ook kunnen spreken van negerportugees. Wat de geachte schrijver met negerhollands be- doelt, is mij niet recht duidelijk. Bedoelt hij, dat, wanneer het Pa- piament volgens de Nederlandse orthografie geschreven wordt, het Papiament in negerhollands zal omtaarden? Immers schrijft de geachte schrijver het volgende: „Met het overdreven en onrede- lijk doorvoeren van de phonetische schrijfwijze en het vervangen van qu en c (voor a, o en u) door k, maken wij van het beschaafde Papiament een afschuwelijk ne- gerhollands, zoals het ongecivi- leerde neger-engels of takki tak- ki!”

Dit is puur onzin, phrasen! De geachte schrijver heeft laten blij- ken, dat hij geen begrip heeft over de zaak, waarover hij schrijven wilde.

„Dulce est desipere in loco”. Het schijnt, dat het woord ne- ger de geachte schrijver R.B. parten speelt.

Tenslotte wil ik de geachte schrijver de goede raad geven, voortaan voorzichtig te zijn in het beoordelen van talen; welke al dan niet geciviliseerd zijn, zonder een behoorlijke kennis van de te beoordelen talen te bezitten. Compesce mentem!

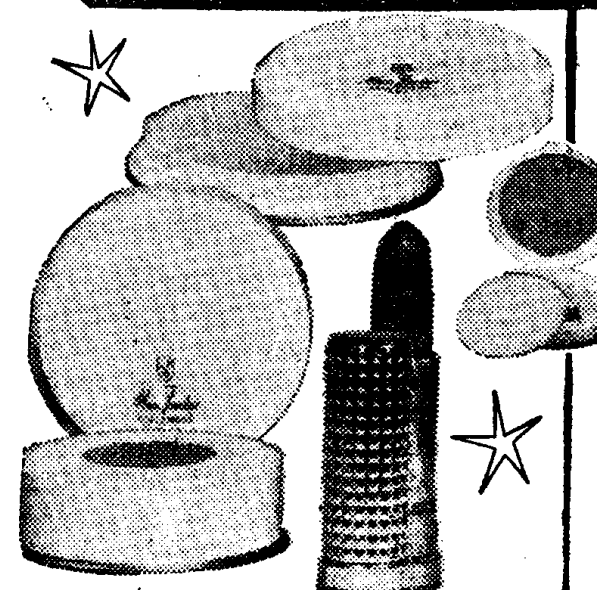
W. J. A. Buttner.

maxfactorize
YOUR OWN GLAMOUR

with this famous
make-up of Hollywood's
loveliest screen stars.

COLOR HARMONY MAKE-UP

created by
Max Factor
HOLLYWOOD

PAN-CAKE MAKE-UP
Gives you a thrilling new glamour complexion.

FACE POWDER
Imparts a warm, vivid radiance to your skin.

CHEEK ROUGE
Creates the illusion of a lovelier facial contour.

NEW LIPSTICK
Three sensational new shades for every type.

PALAIS ROYAL

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling.

Arubaanse Normaallessen.

De Inspecteur van het Onderwijs maakt bekend, dat het in de bedoeling ligt, bij voldoende deelname in de maand Sep-tember 1951 met een nieuwe cursus van de Arubaanse Normaallessen tot opleiding voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer aan te vangen.

Gegadigden gelieven zich aan te melden bij de Heer G. Kok, Hoofd van de Arubaanse Normaallessen, Klooster- weg 20, Oranjestad.

Als cursisten worden toegelaten: bezitters van een M.U.L.O.-diploma of van de akte van bekwaamheid als hulponderwijzer.

PISCADERA CLUB

De op 15 September aangekondigde dansavond is tot nader order uitgesteld.

DE GEZAGHEBBER VAN ARUBA

GELET op de artikelen 78, 63 sub i en 155 der Algemene Poli- tiekeur 1937 voor het eiland ARUBA, Publicatie Blad No. 1, 1937

VERKLAART:

A. dat met ingang van heden uitgesloten is voor het verkeer met alle vervoermiddelen en vee:

1. de Schelpstraat, vanaf de Emmastraat in westelijke richting;
2. het gedeelte van de Nassaustraat gelegen tussen Ka- zernestraat en Schelpstraat in westelijke richting;

B. dat het met ingang van heden verboden is te parkeren met motorrijtuigen, riji tuigen en handkarren: aan de zuidzijde van het gedeelte van de Wilhelmina- straat, gelegen tussen Columbusstraat en Wilhelmina- plein.

C. Dat met ingang van heden het maandelijks wisselend par- keerverbod in de Wilhelminastraat (het gedeelte gelegen tussen Columbusstraat en Wilhelmina plein) is opgeheven.

D. Dat het met ingang van heden verboden is te parkeren met motorrijtuigen, riji tuigen en handkarren: Aan beide zijden van het gedeelte van de Wilhelmina- straat, gelegen tussen de westzijde van perceel 39 en de Oude Schoolstraat (op dit gedeelte is een H-bord ge- plaatst).

E. WIJST AAN:

het gedeelte van de Wilhelminastraat te Oranjestad ge- legen tussen de Columbusstraat en het Wilhelminaplein als straat, waarin het met ingang van heden voor bestuur- ders van autobussen verboden is stil te staan, teneinde passagiers in- of uit te laten, op andere plaatsen dan door desbetreffende borden (H-borden) is aangegeven.

MAAKT BEKEND:

dat alle hiervoren genoemde verkeersbepalingen door desbetreffende verkeersborden ter plaatse zijn aangeduid.

ARUBA, 8 SEPTEMBER 1951,
De Wnd. Gezaghebber van Aruba,
Plaatselijk Hoofd van Politie,

BESCHERMT DE OGEN VAN UW KINDEREN

DOOR SPECIAAL GEHARDE GLAZEN

TE LATEN MAKEN VOOR HUN OGEN

LAAT HEN RAVOTTEN ZONDER GEVAAR

Met een bril van
Spritzer & Fuhrmann N.V.
CEDIPLOMEERDE OPTICIENS

Dek Afdeling:
15 en 16 Sept.: A. v. Hasselt, tel. 2460
Bioscoop: Zaterdag: „Two weeks with love”
Teegang boven 14 jaar. Van 14—16 jaar:
uitsluitend onder geleide. Zondag: „Three
sisters” Teegang boven 16 jaar.

